

Sammanfattning av klusterstudien 2006

- Forskningsrapporten har utförts av en forskargrupp vid Internationella Handelshögskolan i Jönköping under ledning av professorerna Börje Johansson och Charlie Karlsson. Studien beskriver sjöfartsnäringens roll i svensk ekonomi. Den belyser branschens inverkan på samhällsekonomin från ett lokalt och internationellt nätverksperspektiv.
- Sverige är mycket beroende av sjöfart och sjöfartskunnande. Drygt 80% av allt gods till/från Sverige går på fartyg. En stor del av godset går på bilar/järnvägsvagnar som transporteras på färjor.
- 177 miljoner ton gods passerade hamnarna 2005. 144 miljoner ton var utrikes gods. 30 miljoner passagerare åkte färja till/från Sverige 2005.
- 13 000 personer är sysselsatta inom rederinäringen (sjöfolk och kontor). Några få stora rederier har många anställda och många små rederier har få anställda. 5 000 personer är sysselsatta i stödtjänster (hamnarna). De 13 000 plus de 5 000 = 18 000 utgör sjöfartsklustrets klusterkärna.
- De närliggande omgivningsföretagen sysselsätter cirka 70 000 personer. De kringliggande omgivningsnäringarna sysselsätter cirka 130 000 personer. Sammanlagt sysselsätter alltså sjöfartsklustret nästan 220 000 personer.
- Omgivningsbranscherna: Kunskapslevererande utgör 40%, relaterade till varutransport utgör 25%, insatsleverantörer utgör 25%, branscher relaterade till resor och persontransporter utgör 6% och övriga 4%.
- Sjöfartsnäringen är ett nätverk som är starkt geografiskt koncentrerat till 15 sjöfartsregioner där Göteborgs-, Stockholms- och Helsingborgsregionerna är störst. Cirka 160 000 av de 220 000 i sjöfartsklustret finns i sjöfartsregionerna. Göteborgsregionen har högst specialiseringsgrad, både inom sjöfart och hamn.
- Cirka 75 procent av den fartygsburna svenska utrikeshandeln i godsvolymer räknat går på fartyg med andra flaggor än den svenska. Cirka 75% av godset från Sverige går till EU-hamnar ofta för vidare befordran. Cirka 50% av godset till Sverige kommer från EU-länder.

- EU:s handelsflotta motsvarar idag nära 50% av världshandelsflottan.
- Den svenskflaggade handelsflottan består (060101) av 226 fartyg om 2,4 miljoner dwt. Den totala svenskkontrollerade handelsflottan består (060101) av 568 fartyg om nära 9,5 dwt. Totalt kontrolleras 216 tankfartyg, 104 bulkfartyg, 89 Ro-Ro-fartyg, 65 passagerarfärjor, 60 kylfartyg, 5 containerfartyg och 29 övriga fartyg.
- Rederibranschen omsatte 33 miljarder kronor 2004. Balansomslutningen (fartygen) var 63 miljarder. Marknadsvärdet på den svenska handelsflottan 2006 är cirka 80 miljarder.
- Orderboken 060101: 60 fartyg med ett sammanlagt kontraktvärde på 20 miljarder kronor. 60% av nybeställningarna är produkt- och kemtankfartyg.
- Medelåldern på det svenskflaggade tonnaget över 300 brutto är 17 år (tank 13 år, RoRo 15, färjor 19 och bulk 29 år). En omfattande förnyring pågår. Sverige ligger mycket högt upp på Paris MOU:s vita lista.
- Sedan 2001 har cirka 100 fartyg fått svensk flagg, 80 fartyg har avregistrerats och 40 nybyggen har registrerats i Sverige.
- Sjöfarten exporterar ungefär 3% av Sveriges totala export, trävaror 3%, järn & stål har 5% av exporten, pappersindustrin exporterar 8%. Sjöfarten är därmed en betydelsefull exportnäring.
- Förädlingsvärdet (bidrag till BNP) per sjöfartsanställd är 700 000 kronor. Det är högst av alla branscher i Sverige. Förädlingsvärdet (bidrag till BNP) för hela sjöfartsklustret är minst 104 miljarder kronor.
- Inom utrikessjöfarten har 12% högskoleutbildning, inom inrikessjöfarten är det 25%. 20% av de sysselsatta i stödtjänsterna har högskoleutbildning. Utbildningsnivån är bland de högsta i landet.